

SZOLNOK-DOBOKA.

TÁRSADALMI, KÖZGAZDÁSZATI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZOLNOK-DOBOKAMEGYE ÉS A MEGYEI GAZDASÁGI EGYLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.

SZERKESZTŐSÉGI IRODA: Széchenyi-utca, csizmadiaszin alatt. Névtelenül beküldött és bérmentetlen levelek nem fogadtatnak el.	NYILTTÉRI CZIKKEK garmondsora után 30 kr. fizetendő.	MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAPON.	HIRDETÉSI DÍJAK: egy 30 négyszög cm. tért elfoglaló egyszeri hirdetés díja 50 kr. Bélyegilleték minden beigtatásnál 30 kr.	ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Egész évre 6 frt — kr Félévre 3 „ — „ Évnegyedre 1 „ 50 „ Községeknek egész évre előfizetve 5 frt.
--	---	--	---	---

Színházunk ügye.

III.

Ugy hisszük, helybeli pénzintézeteink nem fognak fukarkodni és áldozataikkal járulni e magyar jellegű közmívelődési intézet létesítéséhez, vagy legalább az évi fölslegekből jótékonycélokra kiosztatni szokott fillérekből színház-alapunkat gyarapítani igyekvendnek, mert ha Deés városa alkalmas helyet színházépítésre kimutatni képes nem volna, akkor ezt is pénzen kellene megszerezni, melynek tekintve, hogy most színházat csak nyílt és szomszédok által el nem zárt helyre szabad építeni, meglehetősen tényleggel birnia kellene, mint például a Boér vagy Kovrig Mártonné-féle telek, s így a színház létesítése néhány ezer forinttal többbe kerülne, mint amugy gondoltuk volna. Most épen nem kevesebb, mint 12 színház van hazánkban épülő félben, ezek között kisebb városokban — mint például Deés is — 27—30 ezer forint értékűek. Szükséges ezek tervezeteit megszerezni s a legőcsöb és legcélszerűbbet, sőt legjövendőztethetőbbet elfogadva magunkévá tenni s létesítésére, kivitelére egész erőnkől törekedni.

Igétünk beaváltandók, közöljük a sorsjáték tervezetét, mely látszólag 40 ezer forintot eredményezne, tekintve azonban, hogy a sorsjegyek 3/4-ének eladását lehet csupán kilátásba helyezni, ez után csak 30 ezer forintot remélhetünk, úgy hisszük különben ennyi is elég lesz..

A Deésen felállítandó állandó magyar színház javára létesítendő „**Sorsjáték**

tervezet“-et következőképpen vélnek szövegezni:

I. A sorsjáték 40,000 darab 1 forintos sorsjegy kibocsátásával rendeztetik.

II. A nyeremények 800 darab 4000 forint értéket képviselő nyereményből állnak, és pedig:

1. Főnyereményből, mely 1000 forint értéket képviselő 12 személyre való ezüst asztali készletből áll.

2. Egy második nyereményből, mely 600 forint értéket képviselő ezüst thea készletből áll.

3. Két nyereményből egyenként 200 forint értékben, melyek ezüst gyertyatartó és pipere készletből állanak.

4. Három nyereményből, melyek egyenként 100 forint értéket képviselnek, és állanak:

- a) Horváth Mihály „Magyarország történetéből“ és más irodalmi termékekből;
- b) egy arany órából, és
- c) egy két csévű vadász fegyverből.

5. 793. azaz hétszázkilencvenhárom nyereményből, melyek 1700 forint értékben értékük szerint sorsolandók ki, a legkisebb nyeremény azonban 1 forint értékűnél kisebb nem lehet.

III. Sorsolási terv.

1. §. Ezen sorsjáték 40,000 sorsjegy-ből áll, és szabad sorsjegyek nem léteznek.

5. §. Minden sorsjegy valamennyi nyereményre játszik.

3. §. A huzás a megyei alispán mint politikai biztos, kir. közjegyző, a megyei szini választmány illetve működvelő-társulat két kiküldött tagja, a városi hatóság és kir.

adófelügyelőség egy-egy kiküldött tagja jelenlétében Deésen, a megyei székház nagytermében a következő módon fog (1882. évi december hó 27-ik napján) megtartatni:

Valamennyi sorsjegy száma a sorsolási bizottság ellenőrzése mellett a sorsolási urnába tétetik, s onnan a sorsolási bizottság jelenlétében egyenként eszközöltetik a huzás. Az elsőnek huzott sorsjegy a főnyereményt, a másodiknak huzott a jegyzék második nyereményét, és így tovább a 800-iknak huzott, a 800-ik nyereményt nyeri meg.

A nyeremények a huzás után 3 nap mulva a színházi választmánynál a kitűzendő helyen átvehetők.

4. §. A huzás megtörténte után a kihuzott nyeremények jegyzéke kiadatik és valamennyi sorsjegy áruló közegnek megküldetik.

5. §. Minden nyeremény, mely a huzás után két hónap alatt bármi okból át nem vétetik, az ezen vállalat által kitűzött célra nyilvános árverésen eladatik.

Ezekben foglaljuk össze saját nézeteinket anélkül, hogy azokat bár kire is reá erőszakolnók, mi határozottan csak azon elvhez ragaszkodunk: Deésnek egy nyilvános helyiségre: mely színházul is használtathasék elkerülhetlen szüksége van, a kivitel mikéntjére nézve bárkinek is nézetét, javaslatát szívesen fogadjuk. Minden esetre fontos ügy, megérdemli a komoly megbeszélést, megvitatást, de nem tollharcot, hanem mielőbbi értekezlet egybehívását.

Cikksorozatunk befejezte előtt még egyet: Bovánkovics Gyula, a Szamos-völgyi vasut titkáranak becses ígérétét birjuk, hogy a

A „SZOLNOK DOBOKA“ tárcája.

Magyarország.

— (A J. Debats után.) —

Az osztrák-magyar monarchia két autonóm országból áll, melyek közös intézmények által vannak egymással összekapcsolva. Ezen területek egyike, Ausztria, a reichsrathban képviselt országból és tartományokból áll; a másik, Magyarország, a Szt.-István országából áll.

A bécsi nemzetközi kiállítás katalógusának előszava ekként ismerteti meg e két nagy területből álló komplexumot, melyet a francia egység szempontjából rendszerint az osztrák-magyar birodalom neve alatt állitunk szemünk elé, mint egy teljes egészet, mely azonos elvek szerint kormányoztatik s melynek élén a Habsburg-Lotharingiai ősi család tisztelt feje, Ferenc-József császár áll. —

De a valóságban egészen másként áll a dolog. A Lajtán tuli területeken a politikai szervezet és a gazdasági mozgalom egészen más irányul bir, mint azon tartományokban, melyeknek központja Bécs. Budapest már a kelethez tarto-

zik; ez ama faj tevékenységének gyupontja, mely a törökökkel fajrokon. E nép hódítás által lett e terület ura, mielőtt az ottomán császárság megalapította volna hatalmát, és századokon keresztül volt Európa védbástyája. De saját körében is politikai érteke és erélye által századokon át tudott uralkodni azon nemzetiségek felett, melyek az ő védelme alatt csoportosultak.

A lángoló hazaszeretet, mely a magyar államközösség minden tagját összefűzi és az a szerencsés alkalmazkodás, mely mindig eltalálta a kellő pillanatot, lehetővé tette, hogy megőrizze és folyton megújítsa azon befolyást, melyet a többi népekre gyakorolt.

Az arisztokrácia, feláldozván a feudális jogokat és átadván a föld egy részét a parasztoknak, megőrizte Magyarországot a forradalomtól. Az országgyűlés, mely a megyék autonómiáját tisztelte, de e mellett lassankint életbeléptette azon reformokat, melyek a közigazgatás helyes vezetésére okvetlenül szükségesek, 1867. óta folyton növelve a nemzetiségek szabadalmait, — fentartotta az ország összetartóóságát és felélesztvén a gazdasági mozgalmat, bizonyos tekintetben megállapította az érdekek közösségét.

A magyar arisztokrácia, mely mindig tevékeny és szabadelvű volt, folyton élén állott a nagy vállalatoknak. A hirneves Széchenyi István gr. alapította a Dunagőzhajózási társulatot, mely-

nek hajói hatalmasan szelik a főfolyót és mellékfolyóinak hullámain, a Szávát és Tiszát, megélénkítve a forgalmat egész a Fekete tengerig. Midőn a francia tőke a legelső vasutak építésére meghozta a szükséges eszközöket, a bátorítás és az ösztön nem hiányzott. De ez 1867-ben volt, midőn a nemzet visszanyerte önállóságát, mely Szt.-István koronájának országait az anyagi haladás ellenállhatlan erejével ragadta meg.

1878. január 1-én Magyarország 15,500.000 lakosa, kik között 6 millió magyar, 2 millió német, 2,500.000 horváth és szerb, 2,700.000 román, 1,800.000 morva, cseh és tót, s kik 109.149 négyszögkilométernyi területen vannak elosztva, közel 7000 kilométer vasutvonallal rendelkezett. Azon sietség, mellyel a legkülönbébb alapítások: vasutak, esatornák, bankok, vasművek léptettek életbe, egy időben bonyadalmat okozott, de a magyar államférfiak és hitelintézetek kitartása és eszélye leküzdötték e nehézségeket és 1878-ban az ország képes volt ujjabb erő kifejtésre.

A külföldi tőkék segélye ezuttal sem hiányzott, de hogy e tőkék jó eredményt hozzanak, oly alakban használtattak fel, melyet az ország viszonyai igényeltek. E tőkék által autonóm és lényegileg magyar intézetek alkottattak, melyek közvetítő szerepre vannak hivatva a kormány és az ország között, s lehetővé teszik oly előnyök gyors megvalósítását, melyek a budget követel-

nyereménytárgyak közszemlére való kiadását hazai iparosainknál, a sorsjáték engedélyezését a megye nevében a ministeriumnál kieszközli. Szép ígért s mindenesetre örülhetünk neki, mert Bovánkovics tevékenységét, sok oldalú ügyességét a gazdasági-egylet kiállítása alkalmával rendezett sorsjátékkal is fényesen bizonyította be, s ez elég biztosíték arra, hogy színházunk létesítésében a 3 fő kérdést, pénz! pénz! és ismét pénz! talpra esett tervezetével az intézők hathatos támogatása közepette — ő oldja meg.

Közigazgatási bizottsági ülés.

DEÉS, 1882. március 5.

Báró Bánffy Dezső főispán megnyitván az ülést, Gencsy Albert aljegyző felolvassa az ülésen kívül ellátott és a különböző bizottságok által letárgyalt ügydarabokat, melyekre vonatkozó jelentés tudásul szolgál.

Báró Diószegi Géza főjegyző, felolvassa a mai ülésről távol maradtak igazolásait, melyek elfogadtnak.

Főispán bemutatja Halász Ferenc vas megyei segéd tanfelügyelőt, ki az itteni tanfelügyelői állomásra ideiglenesen helyettesített. A bemutatást élénk éljenzés követé.

A posta és távirtda igazgató helyettese Toman József felolvassa a havi jelentést és a takarmányárak kimutatását, melyek tudomásul vétetnek. Ince Kálmán kir. mérnök az államépítészeti hivatalnak több darabját adja elő, melyek közül kiemeljük a f. évi közmunka és váltság kimutatását. E szerint a megyei összes közmunka tartozás 50,222 ígás, 124,260 kézi napszám. Ebből természetben leszolgáltatik, 39,550 ígás, 103,409 kézi és megváltatik: 10672 ígás és 19770 kézi napszám, a befolyandó váltság összeg 27,117 frt 60 krt tesz. Váltsági egység árak, ígás napszám: 1 frt 80 kr, kézi napszám: 40 kr. Az ígás napszámok kizárólag kétfogatuak, kényszer megváltás nem fordul elő. A főispán jelzi, hogy a bevétel az előirányoztnál 5—6000 frttal kedvezőbbnek ígérkezik. Gr. Kornis Viktor kérde van-e különbség az idei és tavalyi megváltási összeg között. Főispán megjegyzi, hogy a megváltási díj felebb emeltetvén, kevesebben fogják megváltani közmunka tartozásukat, hanem ennek természetben teendének eleget, a miért is több munkával fogunk rendelkezni s nem fog előállani azon anomália, mely eddig gyakori volt, hogy háromszor annyit kellett a felfogadott munkának fizetni, mint mennyi a megváltási összeg volt. Gr. Kornis Viktor szeretné még azt is tudni, hogy vajjon a megyei marhaállomány a tavalyihoz képest emelkedett-e az ilén. Ince Kálmán

ményei által késleltettek volna, vagy tevékeny és eszélyes felhasználás által az ország megmérhetlen természeti kincseinek hasznosítására fordíthatók.

Ekként magyarázható meg az ujonnan alapított bankok sikere és azok szilárdsága, melynek bizonyítékát adták akkor, midőn a külföldi pénzpiacokon kitört a vihar. Egyike ezen intézeteknek a magyar országos bank.

E bank a Bánátban, Magyarország ez élés kamrájában, elnyerte egy 72 kilométernyi vasut koncesszióját Nagykikinda és Beeskerek között és a bank hajtja végre a munkálatokat.

Ehhez járulnak egyéb vállalatok.

Az Adriai gőzhajózási társulat, mely arra van hivatva, hogy Fiumét összekösse a nyugattal, Angliával, ez év január elsején alakult meg évi 150.000 frt szubvenciával. Már három gőzös vásároltatott meg, három pedig megrendeltetett és a magyar kormány később Braziliába akar életbeléptetni egy hajójáratot, mely a pesti malmokból a liszt kivittelt mozdítsa elő, minthogy e liszt a malmokban használt készitési módnál fogva, a legnagyobb meleget is kár nélkül kiállja.

E helyzet csakugyan méltán felkeltheti az érdeklődést és csodálva látjuk, hogy Magyarország, mely oly sokáig volt a kereszténység védőbástyája a törökök ellen, példát ad most, hogy miként kell a civilizáció erőit egyesíteni, hogy ellenállhassanak a szláv világ felforgató törekvéseinek.

kir. mérnök e kérdésre nem sokára részletes felvilágosítással fog szolgálhatni. Desseffy Mihály óhajtaná azt, hogy a közmunka felosztásának tervezete kinyomattassék és a megye bizottsági tagok között kiosztassék, hogy mindenki annak tartalmával megismerkedhessék. Ezen indítványt gr. Kornis is pártolja. Az alispánnak nem volna ellenvetése, ha nem kellene egy igen lényeges szempontot figyelembe vennie, és ez a pénzügyi tekintet. Tudva van ugyanis, hogy a megye közönsége már több ízben kereste meg a belügyministert az elégtelennek bizonyult irodai átalány fölemelése iránt, ámde a miniszter e kérelmet következetesen megtagadja és így nem volna miből fedezni a nyomtatási költséget, mert más alap terhére ez nem eszközölhető. Különben a tervezet a megyebizottsági közgyűlése elé fog terjesztetni és az érdeklődők úgy itt, mind ott abba tekinthetnek. Fejérváry Károlynak az a nézete, hogy a nyomtatási költséget a közmunka-alap azon részéből kellene fedezni, mely előre láthatatlan kiadásokra van fölvéve. Ince K. kinyilatkoztatja, hogy ilyen tétel nincs az előirányzatban. Főispán utal arra a hosszú tárgyalásra, mely az irodai átalányra vonatkozólag a megye közönsége és a miniszter között szokott folyni s nem gondolja ez alapot újabb terhekkal is súlyosbithatónak. Különben nem is volna a bizottsági tagoknak nagy haszna abból, ha otthon kényelmesen áttanulmányozhatnák ez előirányzatot, mivel arról csak utólagosan vennének tudomást, maga a közigazgatási biz. levén feljogosítva e tekintetben határozni s így a megye bizottsági tagok egyenkint e határozatra nem folyhatnak be. Különben kijelenti, hogy mint a nyilvánosság őszinte barátja, szívesen hozzá járulna a javaslat elfogadásához, ha pénzügyi tekintetek nem akadályoznák meg. A létező és a gyakorlatnak megfelelő helyzetben megnyugszik, mivel senki ez által sem sérelmet nem szenved, sem netán vélt sérelme orvoslásától el nem üttetik. Az alispán még hozzá teszi, hogy a közgyűlés ruházta e tekintetben való jogát a közig. bizottságra. Gr. Kornis nem a maga érdekében kívánja a kinyomtatást; mert ő az előirányzatba bele fog tekinteni és a hallott előirányzatot elfogadja. Egyhangulag elfogadtatik. Brusz Ignác kir. ügyész időszaki jelentéséből hallottuk, hogy a törvényszéki fogdában a múlt hóban 57 letartóztatott volt. Az egészségi állapot aggályra nem szolgáltatott alkalmat és a rend, tisztaság, fegyelem, a letartóztatottak ellátása kifogástalan volt. Marillai Károly aljegyző előterjesztéseiből kiemeljük a deési önkéntes tűzoltó-egyletre vonatkozót, melynek megadatott azon kedvezmény, hogy 100 tagja a közmunka kötelezettség alól fölmentetett.

Dr. Gajzágó László tisztí főorvos jelenti, hogy februárban is a valódi és álhimlő, vörheny és kanyaró kóralakok észleltettek, melyek a bethleni és a kékesi járás több községében járványosan, számos más községekben pedig szorványosan mutatkoztak, de nagyobb halálozást nem idéztek elő. A nca Péter árvaszéki elnök havi jelentéséből közöljük, hogy eddig (febr. 28.) beérkezett 2624 drb, melyből ellátatlanul ájtött március havára 702 darab.

A főispán a további ülés vezetését átadja az alispánnak. Markus János tisztí ügyész tudatja, hogy a lefolyt hónapban 457 drbja volt, melyekből ellátott 308-at. Ezután Placsintár Ödön, Páncél János aljegyzők, mint alispáni előadók adnak elő s alig végzi be utóbbi előterjesztését, a főispán már ismét elfoglalta elnöki székét. Következik az új tag: Halász Ferenc, jelentését a következőkben terjeszti elő. A közoktatási miniszter a szolnok-dobokamegyei tanfelügyelői teendők ideiglenes teljesítésével megbizta s utasította, hogy a tanfelügyelői irattárt vegye át s hivatalos működése megkezdése céljából br. Bánffy Dezső ur, e nemes vármegye főispánjánál jelentkezzék. F. év március 5-én főispán ur ő méltóságánál jelentkezővén, a tanfelügyelői hivatal ideiglenes ellátását megkezdette. Az irattárnak leltári átvétele f. hó 5-án foganatba vétetett és pár nap alatt befejeztetni fog. A f. évi február havi jelentést a kir. tanfelügyelői tollnoknak összeállítására alapján terjeszti elő.

Lengyel János kir. adófelügyelő időszaki jelentéséből közöljük, hogy egyenes adó címén február havában 50,421 frt 17 kr. folyt

be, a hátralék 335,158 frt 71 krt tesz, mely eredmény, összehasonlítva a múlt év hason időszakával, még kedvező. Hadmentességi adóban 48,584 frt 71 kr. van hátralékban, mely tetemes visszamaradás miatt minden község előljáróira kimondatik a felelősség. Előadó szóba hozza, hogy a fenálló hátraléknak legnagyobb része oly adózat terhel, kiknek tulajdonjogi ingatlanok van ugyan, de nincsenek ezek birtokában, illetve azok hasznát tényleg nem élvezik, mert egészen, vagy parcellánként adósságok kamata fejében elzálogosították, s ezért az adót képtelenek fizetni, a zálogtartó pedig, mint nem tulajdonos, nem érzi magát kötelezve az adófizetésére, ez idézi elő azt, hogy az állam saját követelésének megkap-hatása végett kénytelen az ingatlant megtámadni. Ezen csak is úgy vél segíthetni, ha törvényszerűleg kimondatnék, miszerint a zálogba adás és vevés szintén a nyilvántartás alapját képezze, annyival is inkább, mivel a birtok iv csak haszonélvezeti, nem pedig tulajdonjogot ad a birtokosnak, továbbá azzal, ha a nyilvántartás vezetésére hivatott közegek némi díjazásban részesítenének. Ha ezen a bajon nem leend segítve, a jelenlegi hátralék vajmi keveset fog apadni a legszigorubb eljárás mellett is.

Bruszt Ignác kir. ügyész jelzi, hogy ingatlan nem adható jogérvényesen zálogba és így arról nyilvántartás sem vezethető. És ha az adó a fizetésre kötelezett tulajdonoson föl nem vehető, úgy a haszonélvező kötelezendő adófizetésre.

Főispán örvend azon, hogy a már előbb kifejezett nézetével talál azon vélemény, melyet egy jogász nyilvánit. Azt hiszi, hogy a kérdés fontosságánál fogva szakszerű tanulmányozást érdemel és helyesnek látná ezen célból egy bizottságot küldeni ki. Desseffy Mihály nagyon örvend, hogy e kérdés most felmerült és megoldást nyerhet, ő már jóval előbb hozta azt szőnyegre, azonban sikertelenül. Az ügy tanulmányozására az alispán elnökle alatt kiküldetik a kir. adófelügyelő és a kir. ügyész. Végül Szarvadi Pál kir. tanácsos-alispán adott elő általános figyelem mellett. Javaslatai egyhangulag emeltettek határozatokká és havi jelentése tudásul vétetett.

HAZAI HIREK.

Országgyűlés.

A képviselőházban a költségvetési törvény letárgyaltatott. Somssich Pál kijelentette pártja nevében, hogy bár a kormány egyes tagjai tiszteletet érdemelnek, de miután pártja a kormány belügyi és pénzügyi politikáját elítéli s azt az országra vészthozónak tartja, a kormány iránti bizalmatlanság bizonyítékául nem fogadja el a tárgyalás alatt levő törvényjavaslatot. Mocsáry Lajos a függetlenségi párt részéről jelentette ki, hogy a törvényjavaslatot nem fogadja el, egyuttal megtámadva a kormányt az okkupacionális politika miatt is. Erre Tisza miniszterelnök védte a kormány politikáját, kifejtve, hogy nem ellenséget látnak bennünk az érdekeink sértése nélkül fejlődni kívánó egyes szláv fajok, de látnak bennünk szövetségeseket és barátokat; és másfelől ezen politika megteremtette azon helyzetet, melynek következtében Közép-Európa két nagy állama egymásra támaszkodva, az európai béke további fentartását, ha pedig ez többé nem lehető, helyzetünk biztosítását eszközli. Ezután a nyilvánított bizalmatlanságra nézve így szólott: „A kormányokat nem intenciók, nem feltevések, hanem tények után lehet megítélni; a t. ház ismeri a nehézségeket, a melyekkel a pénzügyi téren is 1875. óta folyvást és most ujabban is kell küzdenie; a t. ház ezen kormány tényeinek és a viszonyoknak ismerete alapján teljes öntudattal határozhat. Mi a határozat irányában, a melyet a ház hoz, tudni fogjuk kötelességünket, mely abban áll, hogy meghajoljunk azon határozat előtt. És ha e határozat ellenünk üt ki, biztosíthatjuk az utánunk következőket, hogy helyzetőket több méltányossággal, mint az velünk történik, de mindamelllett eljárásukat a haza érdekének szempontjából parancsolt szigorral fogjuk megbírálni.”

A képviselőház ezután a törvényjavaslatot úgy általánosságban, mint részleteiben elfogadta.

Több egyházkerület lelkészei kérvényükben a polgári házasság behozatalának eszméjét elejteni, az alapok, alapítványok jellegét minden államosítástól megóvatni, s a közös iskolák intézményét megszüntetni kérvén, a ház nagy többsége a kérvényi bizottság véleményét fogadta el, mely szerint az illető kérvények egyszerűen a vallásügyi és igazságügyi ministereknek lesznek kiadandók.

A képviselőház közgazdasági bizottsága tárgyalta a közgazdasági előadók intézményének a közigazgatási bizottságban leendő alkalmazásáról szóló törvényjavaslatot s azt általánosságban elfogadta, a részletes átdolgozás végett a bizottság előadóját a miniszteriummal egyetemben bizván meg.

Az országgyűlés legközelebbi munka programja a tisztviselők minősítéséről szóló t. javaslat, azután pedig a védtörvényjavaslatot fogja tanácskozás alá venni. — Szerves törvényjavaslatok a husvéti szünidők előtt alig fognak ezek után az országgyűlésen tárgyalatni.

A lázadás.

A krivoscsiai lázadás le van verve. A mi nem sikerült 1869-ben Wágner tábornoknak, sem Rodicsnak, azt megtette Jovanovics, ki fényesen igazolta azon bizalmat, melyet e fiatal tábornok tehetségéhez fűztek azóta, hogy Hercegovinát, e sziklából álló óriási hegyi várat, az okkupálás alkalmával minden véráldozat nélkül elfoglalta. Ubli elfoglalása után a Krivosjében csak a Dragalj-erőd, mely közvetlen a montenegrói határnál fekszik, képezte a legközelebbi hadműveletek célpontját. Az odavezető uton van az a híres két hegyszorulat, a hol 1869-ben annyi katona vérzett el. Lednice, még inkább Ubli szerencsés és majdnem veszteség nélküli elfoglalása Jovanovics azon taktikájának köszönhető, melyben Hercegovina elfoglalása alkalmával már mestertnek mutatkozott, tudnillik az ellenfélt támadási célpontja, helye, iránya s idejére nézve mindig félre tudta vezetni. Az alája rendelt csapatoknak óriási erőmegfeszítéseket kell tenniök, de életüket óvatosan kiméli. Így, hogy a fent említett két veszedelmes hegyszorulatot elkerülje, katonáinknak egy 4000 lábnaál magasabb hegyhátat kellett megmászniok, és ezt a felkelők által hihetetlennek tartott műveletet sikerrel végre is hajtották, mert Dragalj-erődre kitűzték a zászlót; s a három napi harc alatt, melyben katonáink csodálatra méltóan viselték magukat, a krivosjeiek ellentállása teljesen megtöretetett. Szerteszét futkosva menekültek a montenegrói hegyek közé. Csak egy hegyszorulatban folyt még a küzdelem, hol orosz aknászok az aknák egész rendszerét helyezték el, de a harc vége itt is előre látható, mert a többi 6 oszlopcsapat elvégezvén teendőit minden oldalról az ott küzdők segítségére siet. A csapatok győzelmi ujongása leirhatatlan.

A három napi meglepően kedvező sikerrel vívott harcokban csapataink összes vesztesége 26 ember volt. Most már csak arról lehet szó, hogy az eredmény biztossíttassék, elfoglalni való az egész Krivosjében több nincs.

Nyílt számadás.

A m.-láposi veres-kereszt főkegyeletének jávára folyó hó 5-én tartott műkedvellői előadás alkalmával jegyek és felülfizetésekből bejött a pénztárnok kezeihez 51 frt 25 kr. A sorsjegyekből az elnök kezeihez 47 frt 75 kr. Összes bevétel tehát 99 frt volt. Kiadás a szinpad fölállítása és az összes diszletekre csak is 17 frt 94 kr. volt s így a tiszta bevétel 81 frt 6 kr, mi a mostani viszonyok közt reménytelen eredmény volt.

Felülfizettek: elnök Varga Györgyné 5 frt, ifj. Voith Jakab 1 frt 60 kr, járásbíró Pap Sándor 1 frt 30 kr, szolgabíró Vékony Ferenc 1 frt. Nagy Lajos és Nagy Lejosné 70—70 krt, Csiszér Mihály és Breuer Zsigmond 70—70 krt, Bodor Sándor körjegyző 50 krt, Herceg, pénzügyőri szemlész 50 krt, Veinstokk segéd körjegyző 35 krt; s végül meg kell említenem, hogy a kincstári bányatisztek, elismerésre méltó pártfogást tanusítának főkegyeletünk iránt még akkor is

midőn az idő kelletmetlenségei miatt megmelenhettek.

Mátyás Zsigmond,
egyleti pénztárnok.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Révai testvéreknél Budapesten megjelent a világhírű utazó, Stanley H. M. „Utazásom Közép-Afrikában” című műve, melyet a „Világhírű utazások könyvtára” második kötetéül kiszemeltek, minden tekintetben méltán sorakazhatik előde „Gróf Széchenyi Béla keleti utazása” mellé, sőt azt érdekességre nézve még felül mulja. A magyar kiadás felével olcsóbb lesz, mint e mű angol vagy német kiadása. A remek kivitelű képek (eredeti fametszetek) bősége és a pompás nyomdai kiállítás a „Világhírű utazások könyvtára” első kötetéhez méltó remekművé teendik e könyvet. A teljes mű legfeljebb 30—32 füzetben fog megjelenni és füzetekben minden rendes hazai könyvkereskedő utján, valamint közvetlen a kiadóhivatalnál is megrendelhető. Egy-egy füzet ára 30 kr. Havonként két három füzet jelenik meg, Előfizetési ára: egész évre postai bérmentes küldéssel (26 füzet) 8 frt, fél évre (13 füzet) 4 frt.

Mehner Vilmos kiadásában legújabbán megjelentek: „Népszerű orvosi tanácsadó, vagy házi lexicon az egészséges és beteg emberről” című jeles mű 17, 18 és 19 füzei. Irta dr. Ziffer Károly, az összes gyógytudományok tudora, E nélkülözhetlen műből a jelzett füzetekben a második kötet egy részét veszi a hazai közönség. Tárgyalva: a láz, a lakás, a légszesz, a levegő, a leves, a máj bajok, a megfagyás a mérgezések stb. Egy füzet ára csak 30 kr., a mi lehetővé teszi azt, hogy a művet bárki megszerezhesse.

Ugyanott jelent meg az „Általános magyar francia szakácskönyv” 11, 12, 13. füzei. E mű páratlan a maga nemében. A képek szemléltetve oktatnak: a műmellékletek pedig főképp a tálalásban fejlesztik az ízlést. Az egész mű 24. füzetből álland. Ajánljuk gazdasszonyaink figyelmébe már csak azért is, mert mindenütt tekintet van a műben kis háztartásokra is.

Felhívás.

A deési lövész-egylet a felsőbb helyen jóvá hagyott szabályrendelet értelmében megalakulván, mult 1881. évben működését meg is kezdte.

Mint hogy pedig a társas kirándulások és kedélyes multságok rendezésén kívül az egyletnek legfőbb célját — mely egyszersmind mindnyájunknak hazafias kötelessége is — a fegyverrel való elbánás és a lövészetbeni gyakorlat megszerzése képezi, tisztelettel értesitem a város és vidék mivelt közönségét, hogy a kik a deési lövész-egylet tagjai óhajtanak lenni, ebbeli szándékukat az alapszabályok IX-ik cikke értelmében az egylet jegyzőjénél f. évi május hó 1-ig bejelenteni szíveskedjenek. A választmány megbízásából Deésen, 1882. mártius hó 17-én.

Kászonyi Jenő,
jegyző.

VEGYESEK

— **Szolnok-Dobokamegyei** gazdasági-egylet folyó hó 28-án délután 3 órakor a szamosvölgyi vasut igazgatósága tanácskozási termében igazgató választmányi ülést tart.

— **Az erdélyi** gazdasági-egylet rendes közgyűlését 1882. ápril hó 11-én, azaz Husvét harmadnapján fogja Kolozsvártt a városház nagytermében megtartani.

— **A deési** ev. ref. egyházmegye tavaszi rendes közgyűlését ápril hó negyedikén tartja meg Deésen. Ugyanekkor házassági törvényszék is fog tartatni.

— **A kora** tavasz beáltával bekövetkezett közelebbi napokban városunk főterén s a sétaterén nagy erélylyel kezdetét vette a külmunka.

— **Nyilatkozat.** Azon elterjesztett hírrel szemben, hogy a „Magyar Polgár” megszűnik, vagy előbb-utóbb meg fogna szünni, — ba-

rátaink megnyugtatóására ki kell jelentenem, hogy a „Magyar Polgár”-nak a megszűnésre sem indoka, sem hajlandósága teljességgel nincsen. Akérdéses hirt tendenciózus koholmánynak nyilvánítom. Kolozsvárt, 1882. márc. 12. Ajtai K. Albert, a „Magyar-Polgár” id. szerkesztője,

— **Március** 15-ét az ország több várossaiban ez alkalommal is hazafias érzelmek nyilvánítása mellett ünnepelték meg. Budapesten a függetlenségi párt banquettet adott, melyen Irányi köszönté fel Kossuthot.

— A „**Magyar-Polgár**” mai számunkhoz mellékelt előfizetési felhívását ajánljuk t. olvasóink figyelmébe.

— **Kolozsvártt** a megszűnt „Kelet” helyett „Kolozsvári Közlöny” című nagy napilap indult meg, melynek szerkesztője és kiadója Békésy Károly, a megszűnt „Kelet” szerkesztője; a lap a szabadelvű párt közlönye s tekintélyes férfiakból álló pártbizottság áll mellette.

— **Nekrológ.** Városunk szülötte s általánosan becsült egyénisége: Klármán Adolfné szül: Hirsch Róza 9 hónapon át tartott súlyos betegsége után, f. hó 13-án jobb létre szenderült életének 30-ik évében. Az elhunyt 4 kiskoru árvaát hagyott maga után, olyan korban, a melyben még képtelenek felfogni, hogy mit vesztek el, önfeláldozóan szerető anyjokban. A bánatban elmaradt férj, szülők és testvérek éles fájdalmát enyhítse a közrészvétel, mely a kegyetlen csapás fölött általánosan keletkezett. E szomorú érzés bizonyára imposans kifejezést nyert volna a temetés alkalmával, ha félreértés következtében a gyászmenet nem indul meg a szomorú jelentésben közölt időnek előtte. Az istenben boldogultra mindenik ismerőse szeretettel emlékszik vissza és áldást kér poraira.

— **Tűzvész.** Március 11-én esti 7 órakor Cs.-Gorbó határán gondatlanságból támadt tűz miatt meggyult és elégett egy 50 méter hosszú, 15 meter széles gazdasági épület, mely a báró Jósika Samu tulajdona volt. Az épületben, mely régebben birkaistálló volt, de jelenleg malaczatónak volt használva, mintegy 91 koca, s 450 idei malac volt elhelyezve. A malaczatóval együtt oda égett 31 szép koca és mintegy 300 malac. Az állatokban történt kárt az oda való derék haszonbérő — Tüzes Todor — szenvedte. Az összes kárt — épületben és állatokban — 5000 frtra értékesíttette az előjáróság. A kocákból hatvanat, a malacokból csak százötvenet lehetett megmenteni. A tűz-okozó cselédek fogva és vizsgálat alatt vannak. A tűz eloltására Cs.-Gorbó összes lakossága kiállott és a szomszédos Paptelke községéből is mintegy 60-an jelentek meg.

— **Oláhláposbányán,** megyénk ez igénytelen községében történt következő megrendítő esetről írnak: Nyiga János, bányász, zenész és román kántor e hó 7-én este 8 órakor a fogadóban időzött több zenésztársával együtt. Neje megtudván hol van férje, odasietett és a szegény embert ott nyilvánosan szidta és káromolta. Nyiga, hogy a további botránynak elejét vegye távozott és neje még az utcán is furia módra bántotta férjét, kit a környéken mindenki példás szorgalmas családapának tartott. Midőn hazaértek, Nyiga János nem tett szemrehányást nejének, nem hallgatott négy kis gyermeke szavára, kik ujjongva üdvözölték hazatértekor. Némán, a legnagyobb hidegvérűséggel kezdett iszonyu tervének kiviteléhez. Gyermekei körülré ugrándoztak, neje még folyton szidalmazta, mialatt Nyiga elhelyezte szájában a dynamitot, megigazította a kanocot és lassan, óvatosan, nehogy neje észrevegye, letérdelt az asztal mellé, mintha gyermekeivel akarna enylegni, de tulajdonképen csak közelebb akarta hozni a szájából kiálló kanocot a gyertyához. És alig ért a kanóc a lánghoz, a szegény ember feje száz meg száz darabban repült szét, oly iszonyu dörgés mellett, hogy az egész helységben meghallották. A szerencsétlen ember koponyájából egy darab csontot sem lehetett megtalálni. A szoba padlója, falai és teteje tele voltak vérrrel, szétloccsant agyvelővel. Borzasztó látvány, de még borzasztóbb tudni azt, hogy ez iszonyu tett oka a szerencsétlen ember felesége volt.

— **A Munkácsyné** magyar ruháját igen szépen készítették el, ama tisztáji menyecskeöltözköt, melyet a művész neje egy párisi jelmezbálon fog bemutatni. — **Nagyvárad** polgárok arany tollat készílnék küldeni Kossuthnak az „Iratok befejezése alkalmából. — **Szathmár-Németiben** felhívás jelent meg a végett, hogy a

Sz. 354.—1882.

Hirdetmény.

Melynek rendjén ezennel közhirrre tétetik, hogy Bethlenben folyó évi április hó 9. és 10-ik napjaira eső országos vásár, ugyan ez időre esendő husvéti ünnepek miatt, a földmivelés-, ipar- és kereskedelmi m. kir. minister úr ő nagyméltóságának idei 7911. sz. alatt lehatott engedélyezése folytán

ez évben kivételesen március hó 26 és 27-ik napjain fog megtartatni.

Bethlen, 1882. március hó 1-én.

Moldován Péter,
k. bíró.

Ifj. Rác László,
körjegyző.

HIVATALOS RESZ

Szolnok-Dobokamegye alispánjától.

Sz. 2365.—1882.

Mindenik szolgabírónak.

A nagyméltóságú m. kir. földmivelés, ipar- és kereskedelmi ministerium idei 3407. szám a. egy a Budapesten 1882-ik év aprillisi hó 22. 23. és 24-én megtartandó díjazással egybekötött szarvasmarha és juh vásárról értesítvén, felhívom uraságot, miszerint ezt azon figyelmeztetéssel közze tenni sziveskedjék, hogy a vásárra vonatkozó hirdetmény az érdekeltek által nálam megtekinthető.

Deesen, 1882. március hó 7.

Szarvadi Pál,
kir. tanácsos-alispán.

Felelős szerkesztő és kiadó: **Kovács Samu.**

Sz. 503.

Hirdetmény.

Szolnok-Dobokamegye közigazgatási bizottsága az 1882. évi mártius hó 8-án kelt 486. számú gyűlési határozat folytán a Galgó-Horgospataki megyei úton lévő 1 híd kijáratát, 2 híd és 7 áteresz újból építését 3167 ft 44 kr. összeg erejéig engedélyezte.

A fentemlített munkálatok fogamatossításának biztosítása céljából az 1882 mártius hó 31-ik napjának d. e. 10 órájára a Szolnok-Dobokamegyei m. kir. államépítészeti hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdettetik.

A versenyzeni ohajtók felhívataknak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó, az engedélyezett költség után számítandó, 5%-nyi bánápenzzel ellátott zárt ajánlatokat a kitűzött nap d. e. 10 órájáig a nevezett hivatalhoz annyi alkalommal érkezett figyelembe nem fognak vétetni.

A szóban forgó munkálatra vonatkozó műszaki művelet és részletes feltételek a nevezett magy. kir. államépítészeti hivatalnál, a rendes hivatalos órákban, naponként megtekinthetők.

Kelt Deesen, 1882. mártius hó 16.

Egyesült szolnok-dobokamegyei m. kir. építészeti hivatal.

Sz. 1590.—1882.

Árverezési hirdetmény.

Ezeennel közhirrre tétetik, miszerint Kodor községében és határán gyakorolható összesített birtokossági korcsmajog folyó évi április hó 3-án d. e. 10 órakor alólirt irodájában nyilvános árverezés útján bérbe fog adatni.

Árverezni szándékozók kötelesek a kiáltsági ár 10%-kát bánátpénzül letenni.

Az árverezési feltételek pedig alólirt irodájában, hivatalos órák alatt bár mikor megtekinthetők lesznek.

Deési járás szolgabírójától

Deés, mártius hó 13. 1882.

Molnár Albert,
s. szolgabíró.

1—2

Kiadó szállás.

A posta utcában egy három szoba, konyha, kamra, pince, külön udvar és kertből álló lakás f. év április hó 24-től kezdődőleg bérbe kiadó. Értekezhetni özv. VAJDA FERENCNÉVEL helyben.

[1—3]

A legolcsóbb, legterjedelmesebb, legdiszesebb magyar heti lap.
Egészen ingyenes regénymelléklettel
Külön „Divatlap” és külön „Gazdasági és Háztartási” lap!
Gyönyörű jutalomképek. Megjelenik tízezer példányban.
E I Ó F I Z E T É S I F E I H I V Á S
KÉPES CSALÁDI LAPOK
szépirodalmi és ismeretterjesztő képes hetilapra.
Megjelen minden vasárnap.
A „Képes Családi Lapok” 1882. április 1-én a negyedik évfolyamnak új negyedikébe lép. Ez alkalomból felhívjuk az olvasó közönség figyelmét a közkeveltségben álló szépirodalmi képes lapra. — A „Képes Családi Lapok” hetenként három ivnyi tartalommal, legdiszesebb kiállításban, csinos színes borítékban jelenik meg. Minden száma sok művészi kivitelű képet hoz. A filápan közöl elbeszéléseket, költeményeket, rajzokat, egy kitűnő eredeti regényt, életképeket, stb. Minden számhoz egy ivnyi külön regény-melléklet könyvtárakban. — Havonként a „Nővilág” c. divatlapot és „Gazdasági és háztartási lapot” is hoz ingyenes mellékletként. A borítékban sok érdekes, mindentagja felkeltő közöl. Kérdések, feleletek, Ajánlatok sok érdekes, közönség rendelkezésére. — Minden negyedévben gyönyörű színes műmelléklet egészen ingyen.

Már ez évfolyam 6-ik számához

SZ. PRIELLE KORNÉLIA

és a 24-ik számához

FELEKINÉ-MUNKÁCSY FLÓRA

Jelen művésznők színyomatú díszes arcképeit adtuk előfizetőinknek egészen ingyen.

Előfizetési ár: Egész évre 6 ft. Félévre 3 ft. Negyedévre 1—50 kr.

MEHNER VILMOS kiadóhivatala, Budapest, papnövelde-utca 8-ik szám.

[1—3]

Szolnok-Dobokamegyei gazdasági egylet bizományosa.

Van szerencsém a n. é. gazdaközénségnek becses tudomására hozni, hogy az idei

gazdasági-, kerti-, vetemény- és virágmagvakkal

a legdúsabban elvagyok látva,

ennél fogva bátorodom szíves megrendelésekre magamat felajánlani. A pontos kiszolgáltatás és a vidéki megrendelések leggyorsabban teljesítetnek. — Magvaimat egész biztosan ajánlhatom, mivel a Szolnok-Dobokamegyei gazdasági egylet kertjében az idén vetett melegágyakban igen szépen díszlenek.

Teljes tisztelettel:

Demeter Béla.

Szolnok-Dobokamegyei gazdasági-egylet bizományosa.